

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Atrebaten. Tornacen. & Mortinen. Episcopis, & electo Camerac.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

recount, & multis aliis. Datum per manum Eustachij electi Helien. tunc agentis vices Cancellarij, apud Rothomagum, anno ab incarnatione Domini M. C. XC VII. XVI. die Octobris regni nostri anno VIII.] Nulli ergo omnino hominum &c. Datum Romæ apud sanctum Petrum per manum Rainaldi Domini Papæ Notarij, Cancellarij vicem agentis, v. Kalend. Maij, Indictione I. Incarnationis Dominicæ M. C. XC VIII. Pontificatus verò Domini Innocentij Papæ III. anno primo.

ATREBATEN. TORNACEN.
& Morinen. Episcopis, & electo Camerae.

Epist. 109.
De electionis
negotio super
electione Præ-
positi Siclinien.
terminando.
Cap. Cùm il-
lius. De sent.
& re iudicata.
in Tertia Colleç.

Cùm illius vicem, licet immeriti, geramus in terris, cujus virga regni virga esse dignoscitur æquitatis, delatas ad apostolatus nostri notitiam quæstiones sic nos convenit examinatis diligentius causarum meritis iusto iudicio diffinire, quòd in nostri non appareamus executione officij negligentibus, & cuique, prout tenemur, suam videamur iustitiam conservare. Sanè licet tempore felicitis record. C. Papæ prædecessoris nostri quæstio inter dilectam in Christo filiam nobilem mulierem uxorem quondam Philippi Comitissæ Flandriæ & Capitulum Siclinien. Ecclesiæ super electione Præpositi fuerit diutius agitata, & super causa ipsa rescripta sæpe apost. emanassent, novissimè tamen utriusque partis nuncios ad sedem apostolicam accedentes, post ejusdem prædecessoris nostri obitum, suas proposuere in nostro auditio quæstiones. Et primò quidam dilectus filius magister Egidius, præfatæ Comitissæ procurator & nuncius, pro ea taliter allegavit: Quòd cùm obeunte G. quondam Siclin. Præposito Siclinien. Præpositura vacaret, ipsa, ad quam terra illa jure dotalitij ex dono prædicti Com. fuerat devoluta, sicut idem Comes à longis retroactis temporibus, cùm Siclinien. Præpositura vacavit, in eadem Ecclesia Præpositum dignoscitur elegisse, uti suo jure cupiens, virum idoneum, literatum, & honestum, qui non habebat alium personatum, magistrum * C. in Præpositum Siclinien. elegit, & ad Siclinien. Ecclesiam destinavit, rogans & postulans à Canonicis Eccle. memoratæ, ut ei jus suum conservantes illæsum, illum, quem ad eos destinaverat, recipere in Præpositum non differrent. Quem cùm in Ec-

* In edit. Colet.
hoc loco ponitur E. sed infra,
& in Tertia
Colleç. C.

clesia Canonici residentes admittere penitus recusassent, ipsa Comitissa jus suum & electionem, quam fecerat, sub apostolica protectione constituit, & ad Romanam Ecclesiam appellavit. Postea verò cùm de communi assensu Capituli Ecclesiæ memoratæ fuerit interposita appellatione prohibitum, ne quis ab eis nominaretur in Præpositum, nisi communi deliberato consilio, (sicut in literis quorundam Canonicorum ejusdem Ecclesiæ manifestè conspicitur contineri) quinque tantum Canonicorum dilectum filium Iohannem de Bitunia, qui septem alias habere dicitur prælaturas, aliorum assensu minimè requisito, qui erant absentes, & qui residentes in eadem Ecclesia erant apud Siclinium non vocatis, nullumque assensum ipsi electioni præbentibus, in Præpositum elegere & installare contra ejus installationem ex parte Comitissæ iterato fuit ad sedem apostolicam appellatum. Verùm cùm causa eadem tibi frater Atrebaten. Episcopo & tuis conjudicibus fuisset ab apostolica sede commissa, & ab examine vestro neutra partium appellasset, prædictus Iohannes de Bitunia ignorante parte altera nuncium suum latenter ad sedem apostolicam destinavit, & se simplicem Clericum, Iohannem scilicet de Bitunia, dolosè faciens appellari, & falsò significans violentiam per Comitissam Siclini. Canonicis irrogatam, & de interpositis appellationibus ab eadem Comitissa mentione non habita, se asserens electum canonicè in Præpositum, à præfato prædecessore nostro ad venerabilem fratrem nostrum Episcopum & dilectos filios Decanum & Præpositum Sueffionen. literas impetravit: quibus datum est in mandatis, ut eandem Comitissam denunciarent excommunicationis vinculo detineri, & tamdiu ab omnibus evitandam, donec Ecclesiæ Siclinien. & passis injuriam de ablati omnibus & irrogatis injuriis satisfaceret competenter, & de speciali esset mandato sedis ap. absoluta. Qui etiam sollicitè providerent, ut si electionem Præpositi ad dictos Canonicos ex legitimis eorum assertionibus cognosceret pertinere, se penominatæ nobili & cuilibet laicæ personæ perpetuum silentium imponerent, & facerent Præpositum ipsum collatæ sibi canonicè dignitatis, appellatione remota, pacifica possessione gaudere. Iudices autem ipsi nulla causæ

Vide cap. Cùm
jam dudum. De
prob. & dign.
Clericor.

cognitione præhabita, vel etiam citatione præmissa, tenorem mandati apostolici præfata Comitissa cum suis literis direxerunt, eidem districtè mandantes, quatenus Præposito, Ecclesiæ, & Canonicis Siclinien. de illatis injuriis cum plenaria damnorū restitutione satisfaceret competenter; scitura quòd donec quod mandaverat adimpleret, & de speciali esset mandato apostolico absoluta, ipsam & officiales suos & alios bonorum Siclin. Eccl. invasores pro excommunicatis haberent: Et vobis fratres Tornacen. & Morinen. Episcopi, ut hoc denunciatis omnibus, auctoritate dederunt apostolica in mandatis. Post hæc verò cum præfata Comitissa ab eisdem citata iudicibus procuratorem suum ad præfixum sibi locum & terminum destinasset, licet se excommunicatione crederet non teneri, sufficientem tamen obtulit cautionem quòd Ecclesiæ pareret iudicio vel mandato, ut absolutionis beneficium mereretur. Quod cum ab ipsis iudicibus non posset aliquatenus obtinere, & usque ad productiones testium fuisset in causa ipsa processum, & iudices testes ex parte Comitissæ productos admittere nolissent, mandato prædecessoris nostri minùs rationabiliter inhaerentes, (in quo continebatur expressum, ut si electionem Præpositi ad jamdictos Canonicos ex legitimis eorum assertionibus cognoscerent pertinere, prænominatæ nobili & cuilibet laicæ personæ perpetuum silentium imponerent, & facerent Præpositum ipsum collatæ sibi canonicè dignitatis, appellatione remota, pacifica possessione gaudere) procurator ejusdem Comitissæ ab eorum manifestis gravaminibus sedem apostolicam appellavit. Ipsi verò iudices nihilominus contra Comitissam sententiam protulere: à quorum sententia, sicut & priùs, ad Romanam fuit Ecclesiam appellata. Tandem verò dilectis filiis sancti Quintini & Roien. Decanis & Cantori Peronen. fuit causa eadem à Se. apost. delegata. Quorum iudicium, quia sicut & primi iudices prædictam Comitissam satisfacere volentem absolvere & testes suos admittere recusarunt, quia unus ipsorum iudicum advocati adversæ partis patruus vel avunculus dicebatur, & alter, cum causa ipsa sub eorum examine tractaretur, à prædicto Iohanne de Bitunia Duacen. præbendæ donationem recepit, procu-

rator sæpessate Comitissæ penitus recusavit, & ab eis tanquam à suspectis antè, post sententiam sedem apostolicam appellavit. Et quoniam priores & posteriores iudices in causa ipsa tam inordinatè processerant, postulabat eadem Comitissa ut quicquid factum esset per eosdem iudices, & in ejus foret præjudicium post appellationem legitimè interpositam attentatum, irritum fieret & inane; præsertim cum commissio illa ad Sueffionen. iudices veritate nosceretur tacita impetrata. Econtra verò dilectus filius magister Robertus adversæ partis procurator & nuncius respondebat quòd cum defuncto G. Siclinien. Præposito fratres ejusdem Ecclesiæ de successoris electione tractarent, & primo die non potuissent in personam idoneam convenire, tandem prædictum I. de Bitunia in Siclinien. Præpositum unanimiter elegerunt, & installarunt; ne quid in præjudicium electionis eorum fieret, sedem apostolicam appellantes. Clericus etiam Comitissæ, qui præsens aderat, nihilominus Romanam Ecclesiam appellavit. Ipse autem Iohannes de Bitunia electus taliter in Præpositum, omnium hominum ad Præposituram pertinentium in pace recepit homagia, & eodem die fructus Præposituræ quietè habuit, & sine contradictione percepit. Præfata verò Comitissa Flandriæ cum sæpius suas literas ad Siclinien. Capitulum direxisset, ut magistrum C. Clericum suum eligerent in Præpositum, & non posset ab eis quod postulaverat obtinere, per se & ministros suos ad res Canonicorum & illius quem elegerant & ad personas eorum manus extendit, personas male tractavit, & bona diripuit violenter. Cum autem ad venerabilem fratrem nostrum Remen. Archiepiscopum sanctæ Sabinæ Cardin. tanti excessus quæstio devenisset, & eam & fautores ejus excommunicationis sententia innodasset, quia tandem in manu ejusdem Archiepiscopi de illatis injuriis & ablatiis rebus promisit satisfacere competenter, ab excommunicatione extitit absoluta. Verum quia postmodum non servaverat quòd promisit, ab eodem Archiepiscopo fuit eadem sententia innodata, de excommunicatione ipsius circumpositis Episcopis literis destinatis. Cumque super his omnibus ad prædictum prædecessorem nostrum quæstio delata fuisset.

set, ipse prædictis Sueffionen. iudicibus causam ipsam (ut prædictum est) terminandam commisit: qui secundum quod in mandatis receperant procedentes, utriusque partis receptis testibus, cognoscentes jus electionis ad Siclinien. Capitulum pertinere, dictam electionem auctoritate apostolica confirmavere, & præfatam Comitissam denunciavere excommunicationis sententiæ subiacere. Cùm verò præfata Comitissa nuncium ad sedem apostolicam direxisset, & de utriusque partis assensu prædictis sancti Quintini & Roien. Decanis & G. Cantori Peronen. causa eadem fuisset cognoscenda commissa; ipsi, auditis diligenter quæ hinc inde fuere proposita, de prudentium virorum consilio prædictorum iudicum sententiam approbavere, eam auctoritate apostolica confirmantes. Propter quod idem magister Robertus cum instantia supplicabat, ut quod erat per priores iudices sententiatum & approbatum, nihilominus à secundis nostra quoque confirmaretur auctoritate, & res Canonicorum & dicti electi, quas prædicta Comitissa per se & fautores suos occupaverat, faceremus cum integritate restitui, & de injuriis satisfieri competenter. Nos igitur, quibus ex suscepta incumbit administrationis officio diligere justitiam, & odire iniquitatem, cum fratribus nostris utriusque partis allegationes & rescripta diligentius intuentes, cognovimus evidenter commissionem ad Sueffionen. iudices per precum mendacia impetratam, cùm ipsius Iohannis suppressum fuerit nomen cujuslibet dignitatis, & interposita appellationis à Comitissa vel ab alio nulla in eis mentio haberetur, & mendax precator carere debeat impetratis. Præterea non est aliqua ratione credendum quòd idem prædecessor noster sine causæ cognitione præfatam Comitissam voluerit excommunicatione notari, vel ei super jure suo perpetuum imponi silentium; cùm merita causarum, partium assertionem pandantur. Item ipsi iudices Sueffionen. videntur in rescriptis quæ perspeximus discordare, cùm in literis, quas posterioribus iudicibus direxere, se asserant utriusque partis receptis testibus ad sententiam processisse, & in rescripto prolata sententiæ se non utrinque, sed ex parte Canonicorum recepisse testimonia fateantur. Ex

præmissis itaque & aliis rationibus tam priorum quàm posteriorum iudicum inordinatas sententias cognoscentes, quicquid super causa ipsa occasione prædictarum commissionum ordinatum dignoscitur vel statutum, de fratrum nostrorum consilio decernimus non tenere; ad illum statum idem negotium reducentes, quem ante commissionem primam dignoscitur habuisse. Ut autem utrique parti sua debeat justitia respondere, causam ipsam duximus secundum formam canonicam committendam. Nulli ergo &c. Datum Romæ apud S. Petrum.

*REMEN. ARCHIEPISCOPO,
Cardinali S. Sabine.*

SIcut officij nostri debitum & sollicitudo requirit justè prolatas sententias apostolico munimine roborare, sic ejusdem officij ratione compellimur eas super quibus inordinatè processum esse dignoscitur, ad viam rectitudinis revocare, & irritare penitus quæ videntur contra sanctiones canonicas attentata. Sanè cùm inter dilectam in Christo filiam nobilem mulierem quondam uxorem Philippi Comitissæ Flandren. & Sicliniense Capitulum super electione Siclinien. Præpositi olim quæstio suborta fuisset, & super causa ipsa quamplures commissiones à sede apostolica emanassent, novissimè utriusque partis nunciis in nostra & fratrum nostrorum præsentia constitutis, & utriusque partis rescriptis & allegationibus diligenter inspectis, de fratrum nostrorum consilio quicquid super causa ipsa occasione prædictarum commissionum à sede apostolica obtentarum ordinatum dignoscitur vel statutum, decrevimus non tenere; ad illum statum idem negotium reducentes, quem ante commissionum literas dignoscitur habuisse. Volentes igitur utrique parti, prout tenemur, in sua justitia providere, causam ipsam de nunciorum utriusque partis assensu tuæ duximus experientiæ committendam; per apostolica tibi scripta mandantes, quatenus ad tuam præsentiam partibus convocatis, solum Deum habens præ oculis, qui justitiam diligit & affectat, omni personarum acceptione seposita, audias quæ hinc inde proposita fuerint diligenter, & causam eandem appellatione remota decidas, faciens quod decreveris

*Epist. 110.
De eodem argu-
mento.*